

МОНГОЛ УЛСЫН ХИЛЭЭР ХӨДЛӨХ БҮРЭЛДЭХҮҮН НЭВТРҮҮЛЭХ, БҮРТГЭХ, ГЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОХ ЖУРАМ

НЭГ.НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1.Энэхүү журмын зорилго нь иргэн, хуулийн этгээдийн худалдан авсан болон түрээсээр ашиглах хөдлөх бүрэлдэхүүнийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх, хөдлөх бүрэлдэхүүнийг өмчлөх эрх болон дугаар олгох, хөдлөх бүрэлдэхүүний улсын бүртгэл, мэдээллийн сан бүрдүүлэх /цаашид “хөдлөх бүрэлдэхүүн нэвтрүүлэх, бүртгэх, гэрчилгээ олгох” гэх/-той холбоотой харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2.Хөдлөх бүрэлдэхүүн нэвтрүүлэх, бүртгэх, гэрчилгээ олгох үйл ажиллагаанд үнэн зөв, шуурхай, ил тод, хууль тогтоомжийг сахин мөрдөх зарчмыг баримтална.

1.3.Энэхүү журмыг төмөр замын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага /цаашид “төрийн захиргааны байгууллага” гэх/, суурь бүтэц эзэмшигч, хөдлөх бүрэлдэхүүн эзэмшигч, өмчлөгч, түрээслэгч, тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанд оролцогч иргэн, хуулийн этгээд дагаж мөрдөнө.

1.4.Хөдлөх бүрэлдэхүүн хилээр нэвтрүүлэх, бүртгэх, гэрчилгээ олгох ажилтан, иргэн, хуулийн этгээд нь Олон улсын төмөр замын гэрээ, хэлэлцээр, Монгол Улсын хууль, төмөр замын тээврийн дүрэм, журам, стандарт, Монгол Улсын хил, гаалийн байгууллагын холбогдох эрх зүйн акт, хилийн төмөр замын өртөөний технологийн горим, энэхүү журмыг мөрдлөг болгон ажиллана.

1.5.Энэхүү журамд хэрэглэх нэр томъёо, тодорхойлолтыг Төмөр замын тээврийн тухай хууль, холбогдох дүрэм, журам, үндэсний стандартад заасан утгаар ойлгож хэрэглэнэ.

1.6.Монгол Улсын хилийн төмөр замын өртөө нь хөдлөх бүрэлдэхүүнд техникийн болон хил, гаалийн үзлэг, шалгалт хийх нөхцөлөөр бүрэн хангагдсан байна.

1.7.Монгол Улсын хилээр нэвтэрсэн зүтгүүрийг илгээхдээ тухайн суурь бүтэц эзэмшигч байгууллагын зүтгүүрийн инженер, техникийн ажилтан зүтгүүр магадлагааны актыг бүрдүүлснийг үндэслэн хөдөлгөөнд оролцуулна.

1.8.Тухайн хөдлөх бүрэлдэхүүнд Монгол Улсын хууль, төмөр замын тээврийн дүрэм, журам, стандартын дагуу дугаар, гэрчилгээ авах, мэдээллийн санд бүртгүүлэх, засвар үйлчилгээнд тогтсон хугацаанд оруулах нь хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч эзэмшигч иргэн, хуулийн этгээдийн үүрэг байна.

1.9.Онцгой байдлын үед шуурхай нэвтрүүлэх шаардлагатай /аврах, сэргээн босгох, гал унтраах галт тэрэг, бүтээн байгуулалттай холбоотой зайлшгүй шаардлагаар нойтон түрээсээр ашиглах зам, засварын машин механизм г.м/ хөдлөх бүрэлдэхүүнийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэхэд энэ журам хамаарахгүй.

ХОЁР.МОНГОЛ УЛСЫН ХИЛЭЭР НЭВТЭРЧ БУЙ ХӨДЛӨХ БҮРЭЛДЭХҮҮНД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

2.1.Монгол Улсын хилээр нэвтэрч буй хөдлөх бүрэлдэхүүн нь дараах шаардлагыг хангасан байна. Үүнд:

2.1.1.хөдлөх бүрэлдэхүүний дагалдах баримт бичиг нь Олон улсын гэрээ, хэлэлцээр, Монгол Улсын хууль, тогтоомж, үндэсний стандартад заасан шаардлагыг хангасан байх;

2.1.2.хөдлөх бүрэлдэхүүн нь техникийн байдлыг тодорхойлсон баримт бичиг /гэрчилгээ/-тэй байх;

2.1.3.Монгол Улсад ашиглах ачааны вагоны ашиглалтын хугацаа нь үндэсний стандартаар тогтоосон хугацааны 1/3 /гуравны нэгээс/ хэтрэхгүй байна. Уг хугацаанаас хэтрэхгүй ашигласан вагоныг оруулж ирэхдээ тухайн хөдлөх бүрэлдэхүүний онцлог, шинж чанарыг тодорхойлсон ашиглалтын зааврыг монгол хэл дээр боловсруулсан байх, эрх бүхий байгууллагаар засвар, оношилгоо хийлгэсэн байх, мөн техникийн бүрэн бүтэн байдал, хөдлөх бүрэлдэхүүний аюулгүй байдлыг хангаж байгааг нотолсон баримт бичгийг тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанд оролцогч байгууллага нь бүрдүүлсэн байна.

2.1.4.худалдан авч байгаа болон түрээсээр ашиглах вагоны хос дугуйн гол, хатуу дугаартай цутгамал эд ангийн насжилт нь вагоны ашиглагдаж эхлэсэн хугацаанаас ихгүй байна;

2.1.5.Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх хөдлөх бүрэлдэхүүн нь тухайн улсын эрх бүхий байгууллагаас олгосон хөдлөх бүрэлдэхүүн үйлдвэрлэх, угсрах, тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууллагад үйлдвэрлэгдсэн байна.

2.2. Хөдлөх бүрэлдэхүүн түрээсээр авч байгаа тохиолдолд дараах нөхцлийг хангасан байвал зохино.

2.2.1. түрээсээр авч байгаа вагон, хөдлөх бүрэлдэхүүн нь 2.1.1-т заасан бүх шаардлагыг хангасан байна.

2.2.2. Монгол Улсын төмөр замын тээвэрт түрээсээр ашиглагдах хөдлөх бүрэлдэхүүний түрээсийн хугацаа нь үндэсний стандартад заасан дунд засварын хугацаанаас хэтрэхгүй байна.

2.2.3. Дунд засварын хугацааг тооцохдоо тухайн вагонд засвар хийсэн байгууллагын эрх, хүлээн зөвшөөрөгдсөн тэмдэглэгээг үндэслэнэ.

2.2.4. Монгол улсын хилээр гаргах үед түрээслэгч нь төмөр замын газарт вагоныг буцаасан тухай заавал мэдэгдэж бүртгэл мэдээллээс хасуулах үүрэгтэй.

2.2.5. Монгол Улсын хилээр шинээр оруулан ирж төмөр замын тээвэрт ашиглах хөдлөх бүрэлдэхүүний техникийн нөхцөл, шаардлага, дугаарлалт, тэмдэг, тэмдэглэгээ нь энэхүү журамд заасан баримт бичгийн шаардлагыг хангасан байна. Мөн тухайн улсын нутаг дэвсгэрт худалдан авах болон түрээслэх хөдлөх бүрэлдэхүүнд хийсэн техникийн үзлэг, акт дүгнэлтийг ирүүлсэн байна.

2.3.Хилээр нэвтэрч буй хөдлөх бүрэлдэхүүн нь Гаалийн тухай хуульд заасны дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

2.4.Монгол Улсын төмөр замын тээвэрт түрээсээр ашиглагдах хөдлөх бүрэлдэхүүний түрээсийн хугацаа нь стандартад заасан дунд засварын хугацаанаас хэтрэхгүй байна.

2.5.Хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч, эзэмшигч, түрээслэгч нь засварын байгууллагыг сонгох эрхтэй ба эрх бүхий байгууллагаар засвар, үйлчилгээ хийлгэсэн тохиолдолд төмөр замын тээврийн байгууллага хооронд харилцан хүлээн зөвшөөрч, тээвэрлэлтэд ашиглана.

2.6.Төрийн захиргааны байгууллага нь жил бүрийн эхэнд худалдан авах, түрээслэх хөдлөх бүрэлдэхүүний эрэлт хэрэгцээ, суурь бүтцүүдийн багтаамж, галт тэрэг урсгалын тооцоолол, засварын баазын хүчин чадалд үндэслэн төмөр замын тээврийн байгууллагуудтай хамтран Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх боломжит хөдлөх бүрэлдэхүүний төрөл, тоог тодорхойлно. Шаардлагатай тохиолдолд Төмөр замын тээврийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн тодорхой хугацаанд хэсэгчлэн хязгаарлалт хийж болно.

2.7.Төрийн захиргааны байгууллага нь энэхүү журмын 2.6-т заасныг хэрэгжүүлэхдээ иргэн, хуулийн этгээдээс ирүүлсэн хүсэлтийг он, цагийн дарааллаар ил тод, нээлттэй бүртгэж, мэдээлнэ.

ГУРАВ.МОНГОЛ УЛСЫН ХИЛЭЭР ХӨДЛӨХ БҮРЭЛДЭХҮҮН НЭВТРҮҮЛЭХЭД БҮРДҮҮЛЭХ БАРИМТ БИЧИГ

3.1.Монгол Улсад ашиглах зорилгоор худалдан авч буй хөдлөх бүрэлдэхүүнийг захиалан үйлдвэрлүүлэхээс өмнө үйлдвэрлэгчийн мэдээлэл, тусгай зөвшөөрөл, хийц, зураг төсөл, техникийн баримт бичгийг урьдчилан төрийн захиргааны байгууллагад ирүүлж техникийн нөхцөлийн дүгнэлт гаргуулна.

3.2.Иргэн, хуулийн этгээд нь Монгол Улсын хилээр хөдлөх бүрэлдэхүүнийг нэвтрүүлэхдээ дараах баримт бичгийг төрийн захиргааны байгууллагад ирүүлнэ. Үүнд:

3.2.1.хөдлөх бүрэлдэхүүн шинээр худалдан авах, түрээслэх иргэн, хуулийн этгээдийн албан хүсэлт;

3.2.2.хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар, иргэн бол иргэний үнэмлэхийн хуулбар;

3.2.3.хөдлөх бүрэлдэхүүний төрөл, хийц, бүдүүвч, үйлдвэрлэгчээс тогтоосон техникийн үзүүлэлт, ашиглалтын заавар, гэрэл зураг, ашиглах нөхцөл, шаардлагыг тодорхойлсон баримт бичиг;

3.2.4. хөдлөх бүрэлдэхүүнд засвар, оношилгоо үйлчилгээ хийгдсэн байдлыг тодорхойлсон баримт бичиг, техникийн байдлын талаарх дүгнэлт;

3.2.5.худалдан авах болон түрээслэхтэй холбоотой гэрээний хуулбар, түүний баталгаат орчуулга;

3.2.6.хөдлөх бүрэлдэхүүний техникийн бүрэн бүтэн байдал, аюулгүй байдлыг хариуцах холбогдох инженерийн мэдээлэл, лавлагаа;

3.2.7.хилээр нэвтрэх нийт хөдлөх бүрэлдэхүүний томъёолсон уртаар бүрэн багтах хэмжээний өөрийн эзэмшлийн салбар замтай байх эсхүл салбар зам эзэмшигч байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээ

3.3.Төрийн захиргааны байгууллага нь иргэн, хуулийн этгээдээс ирүүлсэн баримт бичиг, холбогдох мэдээллийг үндэслэн хөдлөх бүрэлдэхүүний техникийн болон хөдөлгөөний аюулгүй байдалтай холбоотой төмөр замын тээврийн дүрэм, журам, үндэсний стандартын шаардлагад нийцэж байгаа эсэхэд дүгнэлт гаргах үүрэг бүхий Ажлын хэсэг томилон ажиллуулна.

3.4.Хөдлөх бүрэлдэхүүний бүртгэл хөтлөх, хүлээлцэх ажиллагааг тухайн төмөр замын тээврийн байгууллага, хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч, эзэмшигч, түрээслэгчтэй харилцан зөвшилцөн зохион байгуулна.

3.5.Энэхүү журмын 3.3-т заасан дүгнэлтийг өөрийн эзэмшлийн болон гэрээт салбар замд гаргах тохиолдолд төмөр замын тээврийн байгууллага нь Олон Улсын вагон эдэлгээний дүрэмд¹ заасны дагуу бүрэн үзлэгийг хийж хүсэлт гаргагчийн замд байршуулах ажлыг зохион байгуулна.

3.6.Энэхүү журмын 3.3-т заасан дүгнэлт нь хөдлөх бүрэлдэхүүнийг Монгол Улсын төмөр замын тээвэрлэлтэд ашиглах, эсхүл тээвэрлэлтэд ашиглахаас татгалзах үндэслэл болно.

3.7.Энэхүү журмын 2.5 дахь заалтын дагуу түрээсээр ашиглах хөдлөх бүрэлдэхүүн нь хугацаат засварт орж Монгол Улсын хилээр нэвтрэхэд энэхүү журмын 3.2, 3.3 дахь заалтыг мөрдлөг болгоно.

3.8.Ажлын хэсэг нь энэхүү журмын 3.3-т заасан дүгнэлт гаргахдаа Монгол Улсын хилийн өртөө, эсхүл хүсэлт гаргагчийн өөрийн эзэмшлийн болон гэрээт салбар замд ажиллана.

3.9.Ажлын хэсгийн ажиллах зардлыг тухайн хүсэлт гаргач хариуцана.

ДӨРӨВ.МОНГОЛ УЛСЫН ХИЛЭЭР НЭВТРЭХ ХӨДЛӨХ БҮРЭЛДЭХҮҮНИЙ БҮРТГЭЛ ХӨТЛӨХ, ГЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОХ

4.1.Хөдлөх бүрэлдэхүүнийг улсын бүртгэлд бүртгэх, дугаар олгох, мэдээллийн сан бүртгүүлэх ажлыг Монгол Улсын хууль тогтоомж, холбогдох үндэсний стандартад нийцүүлэн төрийн захиргааны байгууллага гүйцэтгэнэ.

4.2.Төрийн захиргааны байгууллага нь энэхүү журмын 3.3-т заасан дүгнэлт, шийдвэрийг үндэслэн импортоор оруулж ирсэн хөдлөх бүрэлдэхүүнд үндэсний стандартын дагуу дугаар, өмчлөгч, эзэмшигчийн код, улсын бүртгэлд бүртгүүлж, хөдлөх бүрэлдэхүүний гэрчилгээ олгоно.

4.3 Бүх төрлийн санхүүгийн түрээсээр эзэмшиж буй хөдлөх бүрэлдэхүүнд зөвхөн түрээслэгчийн код олгож, мэдээллийн санд бүртгэнэ.

4.4 Хөдлөх бүрэлдэхүүний гэрчилгээг энэхүү журмын хавсралтаар баталж, 3.3-т заасан дүгнэлт болон холбогдох баримт бичгийг үндэслэн төрийн захиргааны байгууллага олгоно.

4.5.Хилээр хөдлөх бүрэлдэхүүнийг Монгол Улсад түрээсээр ашиглах зорилгоор оруулж ирсэн тохиолдолд түрээслэгчийн код шинээр олгож, мэдээллийн санд бүртгэнэ.

4.6.Энэхүү журмын 3.1-т заасан хөдлөх бүрэлдэхүүнд урьдчилан дугаар авахад техникийн нөхцөлийн дүгнэлт, худалдах, худалдан авах гэрээ, сорилт туршилтыг бүрэн хийж баталгаажуулсан баримт бичиг, үйлдвэрлэгчийн чанарын гэрчилгээ, вагон үйлдвэрлэх үеийн фото зураг, акт болон бусад баримт бичгийг үндэслэн 6 сар хүртэлх хугацаанд олгож болно.

4.7.Түрээсийн хөдлөх бүрэлдэхүүний гэрээний хугацаа дуусгавар болох, хугацаат засварт орохоор хилээр гарах, дунд засварт ороод хилээр буцаж орж ирэх, хөдлөх бүрэлдэхүүнийг давхар түрээслэх, түрээсийн хугацаа дуусч хилээр гарах тохиолдолд төрийн захиргааны байгууллагад болон төмөр замын тээврийн байгууллагад заавал мэдэгдэнэ.

¹ Төмөр замуудын хамтын ажиллагааны байгууллага (ОСЖД)-аас баталсан Олон Улсын вагон эдэлгээний дүрэм

4.8. Хөдлөх бүрэлдэхүүний гэрчилгээг бохирдуулсан, хаяж үрэгдүүлсэн тохиолдолд албан хүсэлт болон холбогдох материалыг төрийн захиргааны байгууллагад ирүүлж гэрчилгээг нөхөн олгоно.

4.9. Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр хөдлөх бүрэлдэхүүнийг бусдын өмчлөлд шилжүүлэхийг хязгаарласан тохиолдолд шийдвэр гаргасан байгууллагын зөвшөөрлийг үндэслэн нөхөх болон сольж олгоно.

4.10. Монгол Улсад ашиглагдаж байгаа хөдлөх бүрэлдэхүүний өмчлөл шилжих тохиолдолд шилжүүлж буй өмчлөгчөөс олгосон эрх, түүний ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу өмчлөх эрх шилжүүлэх бүх төрлийн гэрээ, биет байдлаар хүлээлцсэн акт болон бусад бичиг баримтыг үндэслэн мэдээллийн нэгдсэн санд өөрчлөлт оруулж, гэрчилгээг шинээр олгоно.

4.11. Хөдлөх бүрэлдэхүүний ашиглалтын нормт хугацаа дууссан, ашиглах боломжгүй тухай техникийн сорилт, оношлогоо хийх итгэмжлэгдсэн байгууллагын дүгнэлт гарсан, өмчлөгч, эзэмшигч хүсэлт гаргасан тохиолдолд хөдлөх бүрэлдэхүүний бүртгэл мэдээлэл, дугаарыг нэгдсэн сангаас хасч, уг дугаарыг дахин ашиглахгүй.

4.12. Хөдлөх бүрэлдэхүүний шинээр дугаар, өмчлөгч, эзэмшигчийн код, хөдлөх бүрэлдэхүүний гэрчилгээ шинээр авах тухай хүсэлт гаргахдаа энэхүү журмын 3.1, 3.2, 4.5-т заасан баримтыг ирүүлнэ.

4.13 Хөдлөх бүрэлдэхүүний гэрчилгээ нь үйлдвэрлэгчээс тогтоосон ашиглалтын хугацаагаар олгоно.

ТАВ.ХЯНАЛТ, ХАРИУЦЛАГА

5.1.Төрийн захиргааны байгууллага, төмөр замын тээврийн байгууллага тус тусын чиг үүргийн хүрээнд энэхүү журмын хэрэгжилтэд хяналт тавина.

5.2.Төмөр замын тээврийн байгууллага болон хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч, эзэмшигч нь ашиглагдаж байгаа болон нөөцөд шаардлагатай хөдлөх бүрэлдэхүүний парк ашиглалтын тайлан, судалгааг хагас, бүтэн жилээр гарган, төрийн захиргааны байгууллагад ирүүлж, тус байгууллага нь тэдгээрийн үйл ажиллагааг зохицуулан, хяналт тавина.

5.3.Төрийн захиргааны байгууллага, төмөр замын тээврийн байгууллага нь энэ журамд зааснаас өөр үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх, бусад баримт бичгийг иргэн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй.

5.4.Энэхүү журмыг зөрчсөн этгээдэд Зөрчлийн тухай хууль эсхүл Эрүүгийн хуульд заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

- Монгол Улсын хилээр нэвтэрч, улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн хөдлөх бүрэлдэхүүнд гэрчилгээ олгоно.
- Хөдлөх бүрэлдэхүүний гэрчилгээ нь А5 хэмжээтэй үнэт цаасан дээр хэвлэнэ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
ТӨМӨР ЗАМЫН ГАЗАР
GOVERNMENT IMPLEMENTING AGENCY
RAILWAY AUTHORITY OF MONGOLIA

**ХӨДЛӨХ БҮРЭЛДЭХҮҮНИЙ ГЭРЧИЛГЭЭ
ROLLING STOCK CERTIFICATE**

Гэрчилгээний № Certificate ID:	РД:
Өмчлөгчийн нэр:	
Owner's name:	
Өмчлөгчийн код:	
Owner's code:	
Нэр төрөл:	
Type of rolling stock:	
Хөдлөх бүрэлдэхүүний дугаар:	
Rolling stock No:	
Үйлдвэрлэсэн он сар:	
Date of manufacture:	
Импортоор орж ирсэн он сар:	
Date of import:	
Гэрчилгээ олгосон огноо:	
Certificate date of issue:	
Гэрчилгээ дуусах огноо:	
Certificate date of expiry:	

ӨӨРЧИЛСӨН ТЭМДЭГЛЭЛ

№	Төрөл, зориулалт	Тайлбар
1		

Санамж:

- Шинээр хөдлөх бүрэлдэхүүн худалдсан бол 14 хоногийн дотор;
- Акталсан, осолд орсон, ашиглалтын норм хугацаа дууссан бол 1 сарын дотор;
- Хөдлөх бүрэлдэхүүнд өөрчлөн тоноглол хийсэн бол 30 хоногийн дотор;
- Гэрчилгээний хугацаа дууссан, хаяж үрэгдүүлсэн бол 14 хоногийн дотор тус тус мэдээллийн санд өөрчлөлт оруулж, бүртгэлийг шинэчлэх, шинээр гэрчилгээ авна уу.